

2017/2211(INI)

7.3.2018

NACRT IZVJEŠĆA

o kohezijskoj politici i kružnom gospodarstvu
(2017/2211(INI))

Odbor za regionalni razvoj

Izvjestitelj: Davor Škrlec

SADRŽAJ

Stranica

OBRAZLOŽENJE – SAŽETI PREGLED ČINJENICA I REZULTATA ISTRAŽIVANJA ...	3
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	6

OBRAZLOŽENJE – SAŽETI PREGLED ČINJENICA I REZULTATA ISTRAŽIVANJA

Kružno gospodarstvo novi je koncept europske politike koji podrazumijeva strukturnu reformu našeg gospodarstva uz prelazak s modela „uzmi, napravi, baci” na ciklički model koji je više u skladu sa živim sustavima. Kako bi se ostvario taj pomak i promijenila naša budućnost, Europska komisija objavila je u prosincu 2015. akcijski plan za kružno gospodarstvo, širok okvir javne politike EU-a čiji je cilj izmijeniti naš društveni pristup proizvodnji i potrošnji robe i usluga. Kohezijsku se politiku, kao jednu od ključnih europskih politika, doživljava kao jedan od glavnih izvora ulaganja. Povrh toga, uz poštovanje načela proporcionalnosti i supsidijarnosti, kohezijska politika također pruža najbolje alate za provedbu kružnog gospodarstva. Višerazinsko upravljanje, okosnica kohezijske politike, temelji se na istom načelu. Te se dvije politike, dakle, vode istom logikom te bi trebale nadopunjavati jedna drugu pri postizanju svojih ciljeva. Moramo prepoznati i ojačati postojeće alate politike u oba ta područja kako bismo u potpunosti ostvarili navedeni potencijal.

Uloga kohezijske politike u promicanju kružnog gospodarstva

Tijekom pripreme programskog razdoblja 2014.–2020. kružno gospodarstvo nije bilo prepoznato kao prioritetno područje politike u Europskoj uniji. Stoga su nakon donošenja akcijskog plana za kružno gospodarstvo uloženi naporu kako bi se prepoznao relevantni i raspoloživi investicijski potencijal u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova koji bi se mogao usmjeriti na provedbu kružnog gospodarstva.

Za bolje gospodarenje otpadom i naglasak na sprečavanju nastajanja otpada, ponovnoj upotrebi i recikliranju, što su opcije obrade otpada kojima se daje prednost u Europskoj uniji, postoji investicijski potencijal od 5,5 milijarde EUR. Nadalje, 2,3 milijarde EUR raspoložive su za proizvodne procese prihvatljive za okoliš i za učinkovitu upotrebu resursa u MSP-ovima. U okviru kohezijske politike ponovna upotreba vode može se poduprijeti sredstvima u iznosu od 15 milijardi EUR koja se dodjeljuju za ulaganja u sektor voda tijekom razdoblja 2014.–2020. Također su dostupne važne prilike za financiranje istraživanja i inovacija, a kružno je gospodarstvo prioritet strategija pametne specijalizacije koje usmjeravaju ta ulaganja.

Kružno gospodarstvo kao pokretač održivog i regionalnog razvoja

Svi gradovi i općine u Europskoj uniji bit će pokretač mjera kružnog gospodarstva. Lokalne i regionalne vlasti najbliže su građanima i lokalnim izazovima te stoga imaju bolji uvid u lokalne izazove i prilike. Stoga je izuzetno važno zajamčiti odgovarajuću funkcionalnu i financijsku autonomiju lokalnih i regionalnih vlasti, posebno u pogledu njihova prava da osmišljavaju i provode vlastite razvojne strategije za lokalni razvoj pod vodstvom zajednice (CLLD) i za integrirana teritorijalna ulaganja (ITI) kako bi lokalnim dionicima pomogle da kombiniraju tokove financiranja i planiraju lokalne inicijative usmjerene na kružno gospodarstvo.

Razmišljanje u terminima sustava jedno je od osnovnih načela kružnog gospodarstva s obzirom na to da se prelazak s linearnog modela gospodarstva na kružni model može postići samo uz suradnju i povezanost poslovnih i proizvodnih modela. U izvješću se također ističe

uloga MSP-ova koji bolje poznaju lokalna tržišta i mogu poboljšati osviještenost o pozitivnim praksama kroz suradnju sa zajednicama, stvoriti lokalnu vrijednost i otvoriti održiva lokalna radna mjesta. Kroz inovacije i razvoj MSP-ovi tržištu i društvu pružaju nova rješenja i kružne poslovne modele. U tom se procesu oslanjaju na kohezijsku politiku, posebno pametnu specijalizaciju i sinergije s programom Obzor 2020., na europske strukturne i investicijske fondove kao i na ulaganja ostvarena posredstvom Europske investicijske banke i Europske banke za obnovu i razvoj itd. Trebali bismo podržavati te napore i prilagoditi obje politike u tom smjeru kako bi današnje inovacije sutra postale stvarnost. Nažalost, potražnja za proizvodima i uslugama kružnog gospodarstva još je uvijek nedovoljna, često zato jer su skuplji od linearnih, čiji se negativni vanjski učinci ne uzimaju u obzir. Zelena javna nabava u kombinaciji s kružnom nabavom predstavlja izvrstan instrument kojim javna tijela mogu pružiti poticaj tržištima kružnog gospodarstva.

Uz to, makroregionalni pristup ključan je za postizanje regionalne suradnje i koordinacije te predstavlja priliku za uspostavu regionalnih tržišta, posebno za sekundarne sirovine. Stoga moramo poboljšati uspostavu zajedničkih kapaciteta, primjerice kada je riječ o regeneraciji otpadnih ulja i drugim kapacitetima za recikliranje. Programi prekogranične i transnacionalne suradnje ključni su za poticanje međuregionalne suradnje u aktivnostima kružnog gospodarstva, za promicanje industrijske simbioze, podizanje razine osviještenosti i razmjenu znanja i najboljih praksi.

Cilj je svih tih nastojanja postići veću otpornost naših regija i lokalnih zajednica i učiniti ih konkurentnijima na globalnim tržištima. Kružno gospodarstvo pruža lokalna radna mjesta i poslovne modele koji se nalaze u središtu Europske unije, u njezinim regijama i lokalnim općinama. Jedan od glavnih preduvjeta za postizanje potpuno funkcionalnog modela kružnog gospodarstva jest povećanje održive i lokalne proizvodnje energije, uz istodobno povećanje učinkovitosti resursa i protoka oporabljenih materijala. Obnovljivi izvori energije jedan su od ključnih potpornih stupova kružnog gospodarstva te stoga predstavljaju jedno od najvažnijih neizravnih ulaganja u kružno gospodarstvo s velikim potencijalom za jačanje lokalnog zelenog zapošljavanja.

Biogospodarstvo kao ustaljeno područje europske javne politike sastoji se od ključnih mjera politike kojima se može znatno doprinijeti provedbi kružnog gospodarstva. Prelaskom na biološke sirovine i biološke metode prerade moglo bi se do 2030. godišnje uštedjeti do 2,5 milijardi tona ekvivalenta CO₂, te istodobno smanjiti ovisnost o fosilnim gorivima, koja predstavlja ključan dugoročni izazov za Europsku uniju. Biološki materijali, biorazgradivi materijali i materijali koji se mogu kompostirati, kao i trajni materijali važni su za postizanje veće učinkovitosti resursa i zadržavanje vrijednih materijala u fazama kružnog gospodarstva. Budući inovacijski potencijal leži u postizanju učinkovitijeg upravljanja zalihama biološke hrane za životinje kao i u postupnom uklanjanju toksičnih tvari iz svih materijala.

Jedan od prvih zakonodavnih koraka prema provedbi paketa za kružno gospodarstvo bio je paket o otpadu, u okviru kojeg su utvrđene brojne nužne odredbe za ispravno postupanje s otpadom, što je glavni izazov za lokalne općine i regije. Postizanje ciljeva utvrđenih u paketu o otpadu neizbježno će se financirati u okviru kohezijske politike. Imajući na umu stope recikliranja utvrđene na europskoj razini i predviđeni rok za provedbu, potrebno je usmjeriti ulaganja u više razine hijerarhije otpada kako bismo mogli postići ciljeve i izbjeći dugoročnu ovisnost o određenoj vrsti tehnologije. Države članice trebale bi koristiti nacionalne strategije za kružno gospodarstvo i nacionalne planove gospodarenja otpadom kao dugoročne političke

alate kojima mogu svim dionicima pružiti jasne smjernice i Europskoj komisiji poslati poruku da su na pravom putu da ostvare kružno gospodarstvo.

Otpad od hrane globalno je prepoznat kao velik gospodarski i etički problem koji treba rješavati u svakoj fazi prehrambenih vrijednosnih lanaca. U Europskoj uniji trenutačno se svake godine baca oko 173 kg hrane po stanovniku, što predstavlja 20 % godišnje proizvodnje hrane u Europi. Lokalne mjere pokazale su se vrlo učinkovitima u rješavanju tog važnog izazova, s obzirom na nekoliko uspješnih primjera i realiziranih projekata diljem Europe. Stoga bi trebalo poboljšati mogućnosti financiranja za to važno područje politike.

Bacanje otpada u okoliš također se pokazalo kao jedan od gorućih globalnih izazova, koji obično ima najveći učinak na lokalne zajednice i njihovu kvalitetu života. Prema nekim procjenama svaki europski porezni obveznik za uklanjanje otpada iz okoliša plaća oko 25 EUR godišnje, dok se u nekim državama članicama taj iznos može popeti i na 54 EUR godišnje. Rješavanje problema otpada u okolišu treba bolje promicati i financirati iz europskih strukturnih i investicijskih fondova s obzirom na to da se time ostvaruju koristi i za okoliš i za društvo. Najsiromašniji slojevi društva najviše su pogođeni nedjelovanjem. Povrh toga, rješavanje problema morskog otpada treba početi sprečavanjem bacanja otpada na kopnu.

Kružno gospodarstvo u okviru kohezijske politike nakon 2020.

Kohezijska politika i kružno gospodarstvo ne bave se samo infrastrukturnim politikama već i društvenom kohezijom i solidarnošću. Pružaju odgovore na izazove s kojima se suočavaju lokalne i regionalne zajednice o tome kako rješavati najvažnija pitanja povezana s klimom. Stoga se u ovom izvješću razmatra uvođenje nove odredbe o ex ante uvjetima za postizanje kružnog gospodarstva u okviru kohezijske politike, kako bi novi operativni programi bolje odražavali načela kružnog gospodarstva. U izvješću se traži primjena relevantne metodologije praćenja za precizno praćenje doprinosa kohezijske politike postizanju kružnog gospodarstva te se poziva na znatno povećanje rashoda za kružno gospodarstvo i pitanja povezana s klimom u okviru kohezijske politike nakon 2020.

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o kohezijskoj politici i kružnom gospodarstvu (2017/2211(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji (UEU), a posebno njegov članak 3., kao i Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), posebno njegov članak 4., članak 11., članke 174. do 178., članak 191. i članak 349.,
- uzimajući u obzir Pariški sporazum, Odluku 1/CP.21 te 21. konferenciju stranaka (COP21) UNFCCC-a i 11. konferenciju stranaka koja služi kao sastanak stranaka Protokola iz Kyota (CMP11), koje su održane u Parizu (Francuska) od 30. studenog do 11. prosinca 2015.,
- uzimajući u obzir članak 7. stavak 2. i članak 11. stavak 2. Pariškog sporazuma, u kojima su prepoznate lokalna, podnacionalna i regionalna dimenzija klimatskih promjena i klimatskog djelovanja;
- uzimajući u obzir nove ciljeve UN-a za održivi razvoj, a posebno cilj br. 7: „osigurati pristup cijenom pristupačnoj, pouzdanoj, održivoj i modernoj energiji za sve” i cilj br. 11: „učiniti gradove uključivima, sigurnima, izdržljivima i održivima”,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006(dalje u tekstu „Uredba o zajedničkim odredbama”)¹,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj i o posebnim odredbama o cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta” te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1080/2006²,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1304/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom socijalnom fondu i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1081/2006³,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o posebnim odredbama za potporu iz Europskog fonda za regionalni

¹ SL L 347, 20.12.2013., str. 320.

² SL L 347, 20.12.2013., str. 289.

³ SL L 347, 20.12.2013., str. 470.

razvoj cilju „Europska teritorijalna suradnja”⁴,

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1302/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1082/2006 o Europskoj grupaciji za teritorijalnu suradnju (EGTS) u vezi s pojašnjenjem, pojednostavljenjem i poboljšanjem osnivanja i funkcioniranja takvih grupacija⁵,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1300/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Kohezijskom fondu i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1084/2006⁶,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002⁷,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 26. siječnja 2017. naslovljenu „Uloga pretvaranja otpada u energiju u kružnom gospodarstvu” (COM(2017)0034),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 26. siječnja 2017. naslovljenu „Izvješće o provedbi Akcijskog plana za kružno gospodarstvo” (COM(2017)0033),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 14. prosinca 2015. pod naslovom „Ulaganje u radna mjesta i rast – poboljšano iskorištavanje europskih strukturnih i investicijskih fondova” (COM(2015)0639),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 2. prosinca 2015. naslovljenu „Zatvaranje kruga – akcijski plan EU-a za kružno gospodarstvo” (COM(2015)0614),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 2. srpnja 2014. naslovljenu „Prema kružnom gospodarstvu: program nulte stope otpada za Europu” (COM(2014)0398),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 2. srpnja 2014. naslovljenu „Zeleni akcijski plan za mala i srednja poduzeća: Kako malim i srednjim poduzećima omogućiti pretvaranje ekoloških izazova u poslovne prilike” (COM(2014)0440),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. ožujka 2010. naslovljenu „Europa 2020. – strategija za pametan, održiv i uključiv rast” (COM(2010)2020),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 13. veljače 2012. naslovljenu „Inovacijama do održivog rasta: biogospodarstvo za Europu” (COM(2012)0060),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. srpnja 2012. naslovljenu „Pametni gradovi i zajednice – Europsko partnerstvo za inovacije” (COM(2012)4701),
- uzimajući u obzir studiju koju je naručila Komisija iz prosinca 2017. pod naslovom „Uključivanje pitanja zaštite okoliša u fondove kohezijske politike (EFRR, ESF, KF) –

⁴ SL L 347, 20.12.2013., str. 259.

⁵ SL L 347, 20.12.2013., str. 303.

⁶ SL L 347, 20.12.2013., str. 281.

⁷ SL L 298, 26.10.2012., str. 1.

Rezultati, razvoj i kretanja tijekom tri programska razdoblja (2000.–2006., 2007.–2013., 2014.–2020.)”,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. veljače 2017. o ulaganju u radna mjesta i rast – poboljšano iskorištavanje europskih strukturnih i investicijskih fondova: ocjena izvješća u skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe o zajedničkim odredbama⁸,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. rujna 2016. o europskoj teritorijalnoj suradnji – najbolje prakse i inovativne mjere⁹,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. srpnja 2016. o sinergijama u svrhu inovacija: europski strukturni i investicijski fondovi, Obzor 2020. i ostali europski fondovi povezani s inovacijama i programi EU-a¹⁰,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. srpnja 2015. o učinkovitoj upotrebi resursa: prijelaz na cirkularnu ekonomiju¹¹,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. svibnja 2015. o mogućnostima zelenog rasta za mala i srednja poduzeća¹²,
 - uzimajući u obzir izjavu o pametnim otocima od 28. ožujka 2017.,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika, članak 1. stavak 1. točku (e) odluke Konferencije predsjednika od 12. prosinca 2002. o postupku davanja odobrenja za sastavljanje izvješća o vlastitoj inicijativi te Prilog 3. priložen toj odluci,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za regionalni razvoj i mišljenje Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (A8-0000/2018),
- A. budući da lokalne i regionalne vlasti predvode tranziciju na kružno gospodarstvo i budući da je njihov doprinos ključan za ostvarenje tog prelaska;
- B. budući da je prelazak na jače gospodarstvo s izraženijom kružnom dimenzijom izazov za sve europske regije, ali i da predstavlja važne prilike za te regije;
- C. budući da postizanje ciljeva iz Pariškog sporazuma podrazumijeva pomak na više kružno gospodarstvo;
- D. budući da kohezijska politika ne nudi samo prilike za ulaganja iz europskih strukturnih i investicijskih fondova kao odgovor na lokalne potrebe, već pruža i integrirani okvir politike kako bi se europskim regijama pomoglo pri rješavanju brojnih izazova u pogledu njihova razvoja, među ostalim podupiranjem učinkovite upotrebe resursa i održivog razvoja, kao i teritorijalne suradnje i izgradnje kapaciteta;
- E. budući da se u aktualnom zakonodavnom okviru za kohezijsku politiku prelazak na

⁸ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0053.

⁹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0321.

¹⁰ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0311.

¹¹ SL C 265, 11.8.2017., str. 65.

¹² SL C 353, 27.9.2016., str. 27.

kružno gospodarstvo ne spominje kao cilj, i budući da je održivi razvoj horizontalno načelo za korištenje sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova, kako je definirano u članku 8. kao i u zajedničkom strateškom okviru (Prilog I.) Uredbe o zajedničkim odredbama;

- F. budući da su mnogi tematski ciljevi koji su postavljeni kako bi europski strukturni i investicijski fondovi bili u skladu sa strategijom Europa 2020. za pametan, održiv i uključiv rast kao i povezani ex ante uvjeti relevantni za ciljeve kružnog gospodarstva;
- G. budući da prema članku 6. Uredbe o zajedničkim odredbama operacije koje se podupiru iz europskih strukturnih i investicijskih fondova moraju biti u skladu s mjerodavnim pravom Unije i nacionalnim pravom koji se tiče primjene prava Unije, uključujući pravo u području okoliša;

Uloga kohezijske politike u promicanju kružnog gospodarstva

1. napominje da prema Komisijinom izvješću o provedbi Akcijskog plana za kružno gospodarstvo potpora EU-a za inovacije, MSP-ove, gospodarstvo s niskim razinama ugljika i zaštitu okoliša u razdoblju 2014.–2020. iznosi 150 milijardi EUR, i da mnoga ta područja doprinose postizanju kružnog gospodarstva;
2. žali, međutim, što u aktualnom političkom okviru, kao što je istaknuto u studiji koju je naručila Komisija, nije moguće utvrditi puni doprinos kohezijske politike kružnom gospodarstvu; u tom pogledu napominje da kružno gospodarstvo kao takvo nije obuhvaćeno definicijom postojećih kategorija područja intervencije koje se koriste za dodjelu financijskih sredstava;
3. napominje da je nekoliko regija svoje strategije pametne specijalizacije iskoristilo za postavljanje prioriteta povezanih s kružnim gospodarstvom i za usmjeravanje ulaganja u istraživanje i inovacije iz kohezijske politike prema tom cilju;
4. pozdravlja nedavno osnivanje Europskog centra izvrsnosti za učinkovitu upotrebu resursa za MSP-ove;
5. ponavlja svoj stav da kružno gospodarstvo nadilazi gospodarenje otpadom i obuhvaća područja kao što su zelena radna mjesta, obnovljiva energija, učinkovita upotreba resursa, biogospodarstvo, upravljanje vodama, energetska učinkovitost, otpad od hrane, morski otpad te istraživanje, razvoj i inovacije u povezanim područjima; potvrđuje, međutim, da je infrastruktura za gospodarenje otpadom ključni element za smanjenje linearnih obrazaca proizvodnje i potrošnje;
6. ističe postojanje i važnost ex ante uvjeta za europske strukturne i investicijske fondove u pogledu „promicanja gospodarskih i okolišno održivih ulaganja u sektor otpada”; žali, međutim, zbog zanemarivanja hijerarhije otpada i nedostatka pouzdanih procjena učinka dugoročnih ishoda na okoliš u velikom broju slučajeva koji se sufinanciraju iz europskih strukturnih i investicijskih fondova;
7. naglašava važnost primjene hijerarhije otpada kao preduvjeta za postizanje kružnog gospodarstva; nadalje, uviđa negativan trend ulaganja sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova u niže razine hijerarhije otpada, posebno u postrojenja za

mehaničku biološku obradu i spaljivanje, što može dovesti do viška kapaciteta i dugoročne ovisnosti o određenoj vrsti tehnologije, te time ugroziti postizanje ciljeva EU-a u pogledu recikliranja;

Kružno gospodarstvo kao pokretač održivog i regionalnog razvoja

8. ističe važnost načela partnerstva i važnu ulogu dionika tijekom sastavljanja sporazuma o partnerstvu i operativnih programa; poziva na istinsku uključenost partnera u procese politike i na adekvatno uvrštavanje ciljeva povezanih s kružnim gospodarstvom u programske dokumente;
9. napominje da su projekti povezani s kružnim gospodarstvom koji su primili potporu kohezijske politike donijeli više koristi razvijenijim regijama; stoga potiče manje razvijene regije da ulože više napora u skokovit tehnološki napredak provedbom većeg broja projekata koji ispunjavaju načela kružnog gospodarstva;
10. naglašava potencijal biogospodarstva za regionalni razvoj; poziva na korištenje više sredstava iz strukturnih i investicijskih fondova za provedbu postojećih inovacija, uz daljnje poticanje inovacija u razvoju bioloških materijala, biorazgradivih materijala i materijala koji se mogu kompostirati proizvedenih iz zaliha biološke hrane za životinje kojom se održivo upravlja;
11. poziva na bolji pristup financiranju za lokalne vlasti kako bi se omogućila ulaganja u zelena radna mjesta i u lokalnu energetska tranziciju, uključujući energetska učinkovitost, decentraliziranu distribuciju energije i kružno gospodarstvo;
12. ističe da se iz uzorka od 32 operativna programa pregledana za potrebe studije o uključivanju pitanja okoliša u fondove kohezijske politike njih devet bavi pitanjem kružnog gospodarstva, a njih šest zelenim radnim mjestima; pozdravlja trenutačne napore koje ulažu nacionalne i regionalne vlasti, no istodobno poziva države članice da pitanje kružnog gospodarstva bolje integriraju u svoje operativne programe i sporazume o partnerstvu;
13. vjeruje da bi buduće planiranje za europske strukturne i investicijske fondove trebalo biti bolje integrirano u nacionalne energetske i klimatske planove za 2030.;
14. poziva države članice da potiču prekograničnu suradnju, posebno preko europske teritorijalne suradnje, kako bi provele projekte kružnog gospodarstva;
15. naglašava potencijal makroregionalnih strategija za pomoć pri postizanju kružnog gospodarstva, ne samo u državama članicama već i u trećim zemljama na istom zemljopisnom području; ističe da bi se tim strategijama mogla poduprijeti uspostava tržišta sekundarnih sirovina za Uniju;
16. ponavlja svoj stav o važnosti izgradnje i održavanja adekvatnih kapaciteta u okviru lokalnih, regionalnih i nacionalnih javnih tijela, što je također vrlo relevantno za prelazak na kružno gospodarstvo; ističe važnu ulogu koju bi tehnička pomoć mogla imati u tom području;
17. ističe važnost zelene javne nabave kao pokretača kružnog gospodarstva, s procijenjenim

potencijalnim tržištem od 1,8 bilijuna EUR godišnje u pružanju javnih radova, robe i usluga¹³;

18. potiče regionalne i lokalne vlasti da dodatno ulažu u edukaciju i senzibilizaciju o koristima i prednostima svih mjera čiji je cilj provedba kružnog gospodarstva kroz projekte kohezijske politike i da time povećaju sudjelovanje građana i utječu na ponašanje potrošača;

Kružno gospodarstvo u okviru kohezijske politike nakon 2020.

19. poziva Komisiju da u sljedećem programskom razdoblju primijeni relevantnu metodologiju praćenja kako bi omogućila precizno praćenje doprinosa kohezijske politike postizanju kružnog gospodarstva;
 20. poziva Komisiju da u budućem okviru kohezijske politike predloži novu odredbu o ex ante uvjetima u vezi s ostvarenjem kružnog gospodarstva, primjerice izradom strategija za kružno gospodarstvo;
 21. ističe važnost jačanja potpore kohezijske politike za održiv urbani razvoj i poziva na to da se ciljevima povezanim s kružnim gospodarstvom u tom kontekstu pridaje istaknutija uloga; traži da se nastavi s inovativnim urbanim mjerama u tom području i poziva Komisiju da prilikom pripreme prijedloga za budućnost što bolje iskoristi iskustvo iz razdoblja 2014.–2020.;
 22. naglašava međusobnu povezanost kružnog gospodarstva i ublažavanja klimatskih promjena i stoga poziva na znatno povećanje rashoda za kružno gospodarstvo i pitanja povezana s klimom u okviru kohezijske politike nakon 2020.;
-
- ◦
23. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

¹³ „Kupujmo zeleno! – Priručnik o zelenoj javnoj nabavi”, 3. izdanje, Europska komisija, 2016.